

PŘÁTELSKÁ JIRPN ANEB NEJEN INTENZIVNÍ PÉČE

Andrea Stejskalová

Pavla Krčmová

2015

Neonatologie

- ▣ Obor zabývající se problematikou novorozence
 - *neonatus = lat. novorozenec, logos = řec. řeč, nauka*
 - *novorozenecké období – od narození do 28. dne života*

- ▣ Hranice životaschopnosti v ČR – 24. týden těhotenství (24 + 0)

Krátce historie v ČR

- ▣ První péče o patologické novorozence při dětských odděleních
- ▣ Významný pokles novorozenecké úmrtnosti v 50. letech 20. století
- ▣ Vznik oddělení pro nedonošené děti v 60. letech 20. století
- ▣ První jednotky intenzivní péče – 70. léta 20. století
- ▣ Převoz in utero – 80. léta 20. století, vznikají perinatologická centra, avšak postupný rozpad struktury
- ▣ 1990 založená samostatná ČNeoS (1978 neonat. sekce při pediatrické společnosti)
- ▣ **1994 MZ ČR ustavilo 12 perinatologických center**

Perinatologická centra

- ▣ FN Motol, Praha 5 (RI 6 lůžek)
- ▣ UPMD Praha 4 (RI 9 lůžek)
- ▣ Nemocnice ČB a.s. (RI 21 lůžek)
- ▣ FN Plzeň (RI)
- ▣ VFN Praha 2 (-)
- ▣ Nemocnice Most (-)
- ▣ Masarykova nemocnice Ústí nad Labem (-)
- ▣ FN Hradec Králové (-)
- ▣ **FN Brno (RI 12 lůžek)**
- ▣ **FN s poliklinikou Ostrava Poruba (RI 10 lůžek)**
- ▣ **FN Olomouc (-)**
- ▣ **Baťova krajská nemocnice Zlín (-)**

Neonatologie v ČR

- ▣ V ČR až 8 % předčasně narozených dětí
- ▣ Reálná životaschopnost plodu téměř od poloviny těhotenství
- ▣ Česká republika patří mezi 10 zemí na světě s nejlepšími výsledky, co se týče novorozenecké úmrtnosti

Obor neonatologie

- ▣ Několik historických fází
- ▣ V České republice je neonatologie z pohledu medicínského mladý obor
- ▣ V současnosti ČR patří k absolutní světové špičce

Neonatologie a medicína

- ▣ Technické zázemí
- ▣ Medicínská péče na vysoké úrovni, velmi nákladná
- ▣ Nejefektivnější obor
- ▣ Jeden celý lidský život

Neonatologie a ošetrovatelství

- ▣ Sestra – ošetrovatelská péče
- ▣ Lékař - medicínská péče
- ▣ Matka – laická péče

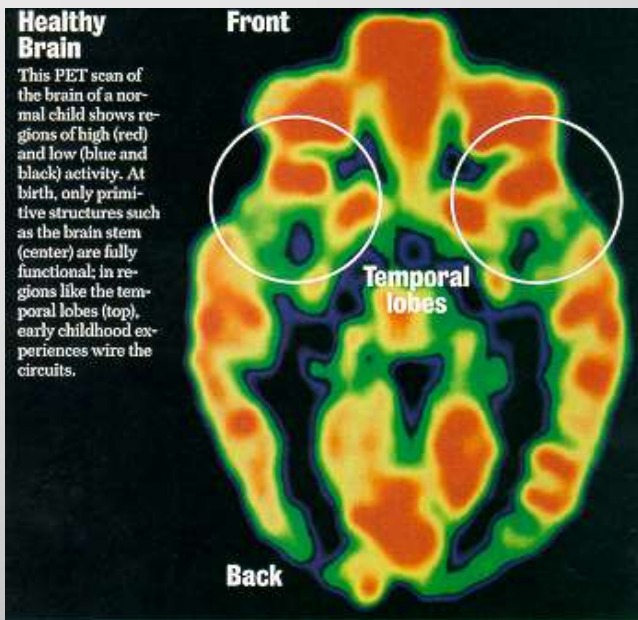
▣ **vývojová péče o novorozence**

Vývojová péče

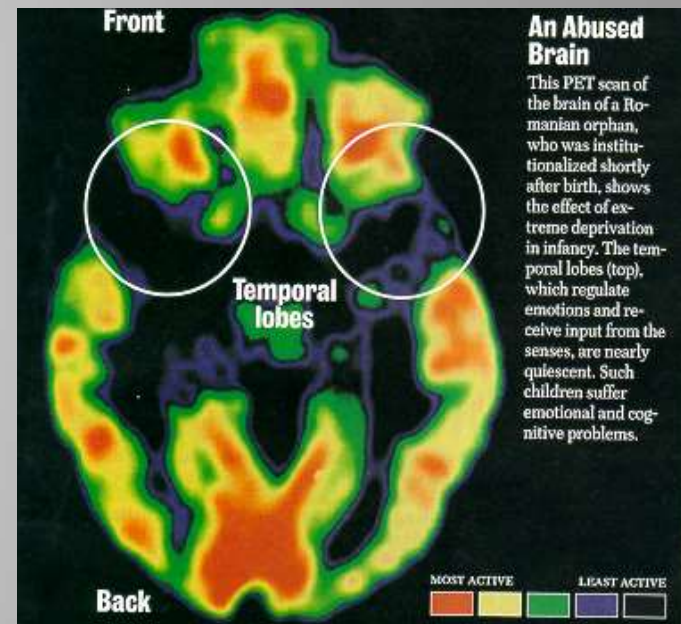
- ❑ Zaměřená na zdravý vývoj novorozence, vývoj mozku, CNS
- ❑ Zaměřená na uspokojení biopsychosociálních potřeb
- úprava prostředí
- Redukce stresu a bolesti
- zachování denního rytmu novorozence – respekt k potřebám dítěte
- zapojení rodičů do péče
- informovanost matky a personálu
- ochota přijmout a rozvíjet nové ošetrovatelské postupy

nic nestojí

PET scan mozku zdravého dítěte ukazuje oblasti vysoké (červená) a nízké (černá) aktivity.

Po narození jsou funkční pouze jednoduché struktury mozkového centra.

PET scan mozku rumunského chlapce, který byl krátce po narození přijat do dětského domova.

Ukazuje efekt rozsáhlé poruchy emočních a poznávacích funkcí.

NO FN Brno

- ▣ Dvě pracoviště (PMDV PRM)
- ▣ JIRPN 10 lůžek
- ▣ IMP 56 lůžek
- ▣ FYZ 54
- ▣ Neonatologická ambulance
 - dětský neurolog
 - neonatolog
 - dětská klinická psycholožka
 - fyzioterapeut

- ▣ I v letošním roce je předpoklad, že na těchto pracovištích bude ošetřeno více jak 6 000 novorozenců

Pacienti JIRPN v roce 2015

- ▣ Vznik novodobé JIRPN
11/1993
- ▣ 42 dětí extrémně nezralých
- ▣ 106 dětí velmi nezralých
- ▣ 46 dětí s patologickými stavy

Příchod na svět

- ▣ Ztráta komfortu
- ▣ Poporodní stres
- ▣ Vliv na budoucí vývoj dítěte

Péče na porodním sále

- ▣ Zabránit tepelným ztrátám
- ▣ Šetrná manipulace
- ▣ První kontakt s rodiči

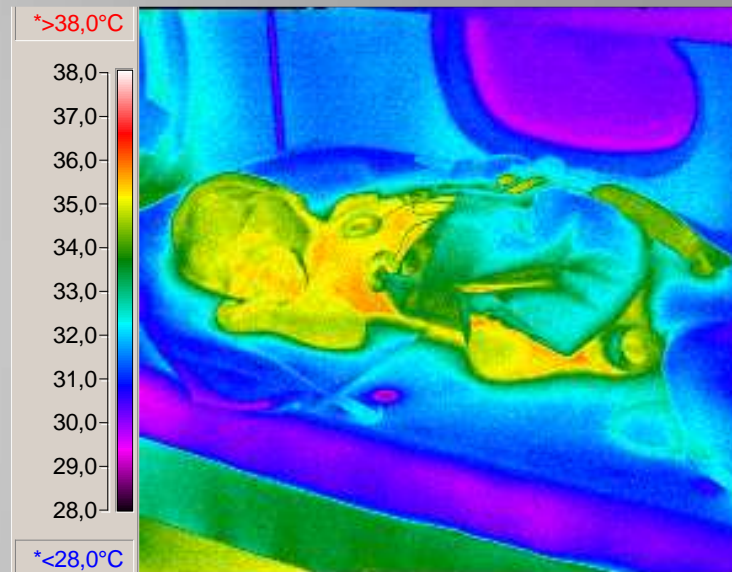
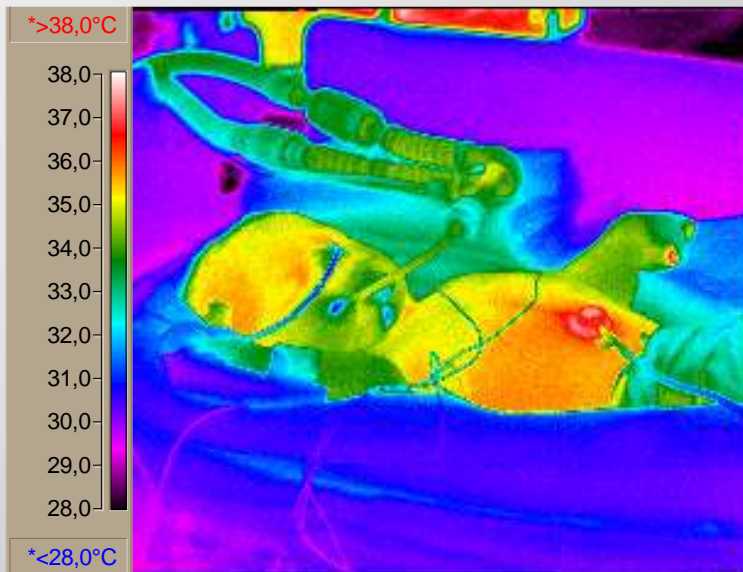

Péče na oddělení JIRPN

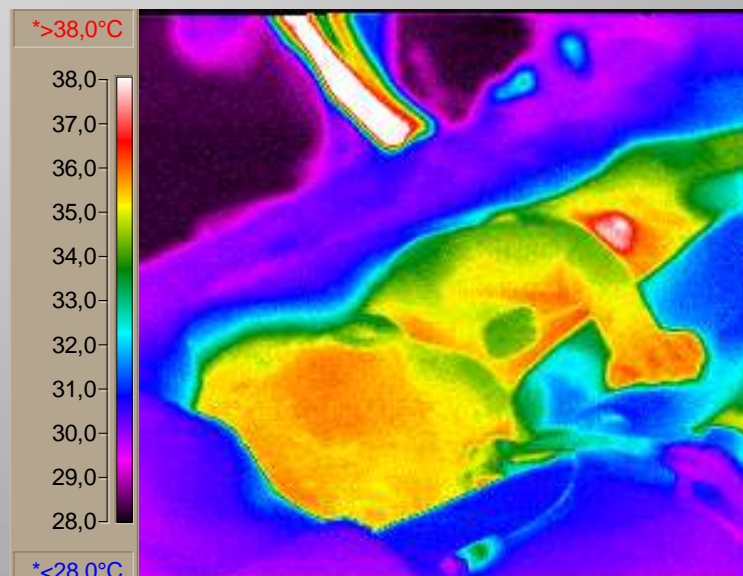
- ▣ Zajištění vitálních funkcí
- ▣ Monitoring
- ▣ Žilní přístup

- ▣ Poskytnutí komfortního prostředí
- ▣ šero
- ▣ ticho
- ▣ termomanagement

Po intubaci

Po extubaci

Po změně polohy

Zdravotnický tým na JIRPN

- ▣ Ochota přijímat a rozvíjet ošetrovatelské postupy
- ▣ Mezinárodní certifikovaný kurz resuscitace novorozence
- ▣ Laktační poradenství
- ▣ Bazální stimulace
- ▣ Úlevové techniky v péči o novorozence
- ▣ Ochota a dovednost předávat získané dál

Vývojová péče na JIRPN FN Brno

Úpra

ozvoj

- ▣ zrak
- ▣ sluch
- ▣ čich
- ▣ hma
- ▣ chuť

- ▣ **Máma průvodcem dítěte po celou dobu hospitalizace**

(face)

□ *„Prosím, poslouchejte mě a pozorujte řeč mého těla, abyste věděli,*

co mi dělá dobře, co právě nejvíce potřebuju a kdy je nejvhodnější doba si se mnou povídat“.

Pohodlí novorozence

- ❑ Reflexní poloha v děloze
- ❑ Poloha dítěte v inkubátoru
- ❑ Volné ručičky
- ❑ Ohraničení prostoru okolo dítěte
- ❑ Nevhodná poloha na zádech

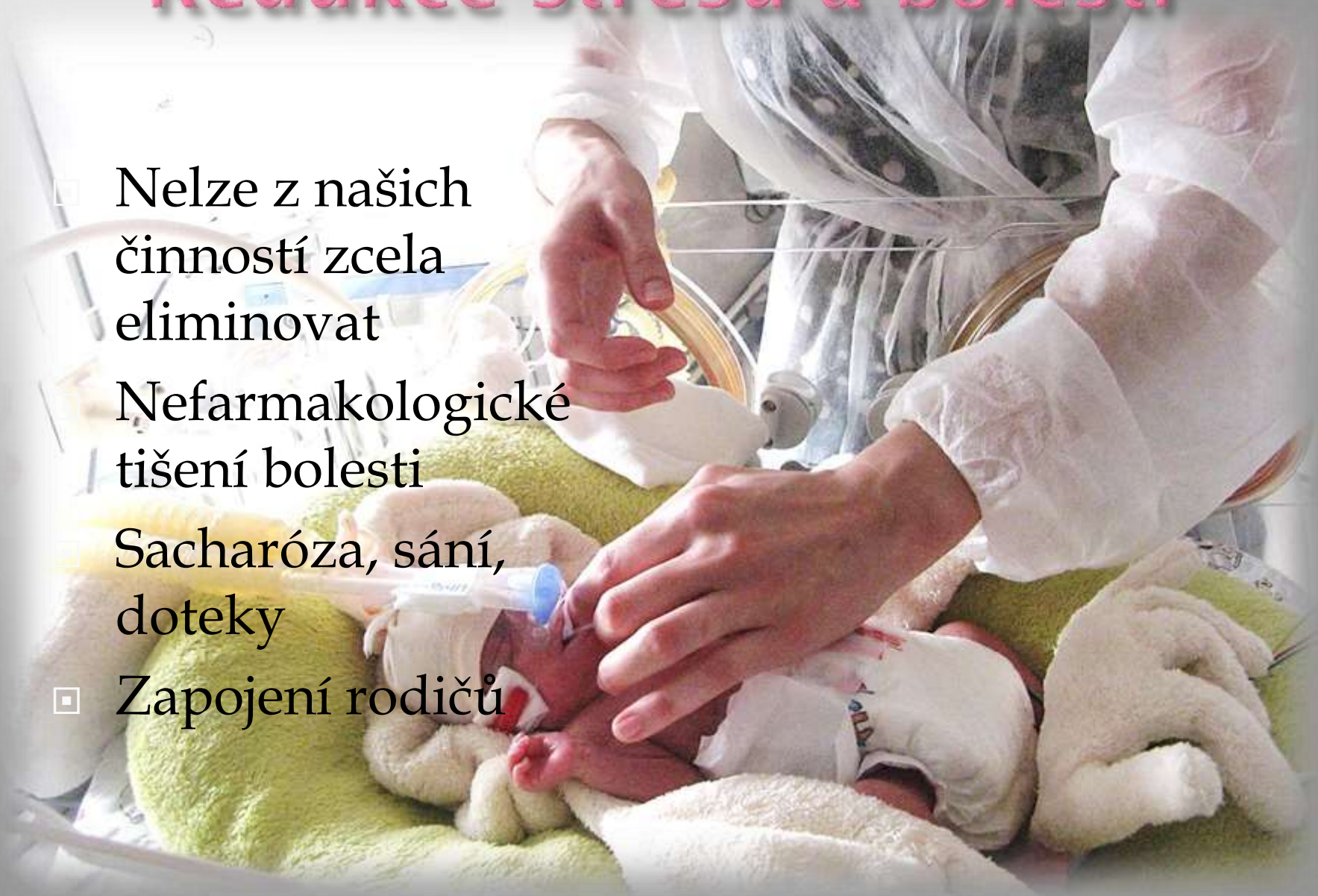
Dotek

- ▣ Komunikační zdroj
- ▣ Vyvíjí se již od 8.týdne
- ▣ Seznámení s okolím
- ▣ Doteky od personálu a doteky rodičovské

Redukce stresu a bolesti

- ▣ Nelze z našich činností zcela eliminovat
- ▣ Nefarmakologické tišení bolesti
- ▣ Sacharóza, sání, doteky
- ▣ Zapojení rodičů

Klokáňkování

- ❑ Snižuje stresové faktory u dětí i rodičů
- ❑ Metoda využívaná na JIRPN
- ❑ Taktilní stimulace

Přirozená výživa

- ▣ Kolostrum vlastní mámy od prvopočátku
- ▣ Nativní MM
- ▣ Podpora nástupu a udržení laktace
- ▣kojení
- ▣ Permanentní sondy - samospád
- ▣ Orofaciální stimulace
- ▣ Stimulační dudlíky
- ▣ Zahájení podání v ústech – štěpení – vyprazdňování – NEC

✚ Lepší využitelnost výživových složek – enzymy

✚ Ochrana střeva – probiotika, prebiotika

✚ Pozitivní vliv na zrak a CNS – vicenasycené mastné kyseliny

✚ Podpora imunity – suplování imunoglobulínů

✚ Podpora budování vlastní imunity – kojení do 2 let věku dítěte

Profit enterální výživy

MINIMÁLNÍ

- ▣ Stimuluje střevní peristaltiku, tvorbu enterálních hormonů a enzymů
- ▣ Snižuje cévní odpor ve splachnické (útrobní) oblasti
- ▣ Podporuje zrání sliznice střeva
- ▣ Brání atrofizaci střeva
- ▣ Umožňuje kolonizaci střeva nepatogenní mikroflórou

Výživa střeva

PLNÉ

- ▣ Přirozený příjem živin
- ▣ Prevence atrofie střevní sliznice a vzniku cholestázy
- ▣ Stimuluje imunitní systém střeva
- ▣ Urychluje vyžívání střevní sliznice
- ▣ Indukuje tvorbu gastrointestinálních hormonů (gastrin, motilin, neurotenzin, enteroglukagon, peptidy)

Výživa novorozence

Zapojení rodičů do péče

- ▣ Právo na rodinu
- ▣ Změnit role personálu
- ▣ Podpora rodičů

Náš cíl

- ▣ Přátelská JIRPN
- ▣ Naši malí pacienti se svými rodiči

*... .. neonatologie
je nejkreativnější obor... ..*

*... .. každý náš dotek ať už pozitivní či
negativní může dítě ovlivnit na celý život...*